

Departement/myndighet: **Näringsdepartementet**

Rubrik: **Lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg**

Utfärdad: **1980-06-05**

Ändring införd: **t.o.m. SFS 2006:1318**

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § I denna lag finns bestämmelser om förbud mot förorening från fartyg, mottagning av skadliga ämnen från fartyg, fartygs konstruktion, tillsyn och andra åtgärder för att förebygga eller begränsa förorening från fartyg samt om förundersökning vid brott mot bestämmelser i denna lag eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om rederiers och fartygs säkerhetsorganisation,

vilka även avser att skydda miljön, finns i

fartygssäkerhetslagen (2003:364). Lag (2003:366).

2 § /Upphör att gälla U:2007-01-01/

I lagen används beteckningar som har följande betydelse.

Beteckning	Betydelse
------------	-----------

Östersjöområdet	Allt vattenområde i den egentliga
-----------------	-----------------------------------

	Östersjön med Bottniska viken,
--	--------------------------------

	Finska viken och inloppet till
--	--------------------------------

	Östersjön upp till latitud-
--	-----------------------------

	parallellen genom Skagen i Skagerack
--	--------------------------------------

	vid 57o 44,8'nord
--	-------------------

Fartyg Fartyg, svävare, fasta eller flytande
plattformar samt andra flytande
anordningar som används till sjöss

Skadligt ämne Olja och andra ämnen som, om de
kommer ut i havet, i något annat
vattenområde eller i luften, kan
innebära risker för människors
hälsa, vara skadliga för den marina
faunan eller floran, skada
skönhets- eller rekreationsvärden
eller störa annat rättmätigt
utnyttjande av havet eller andra
vattenområden

Utsläpp Varje utsläpp i havet, i andra
vattenområden eller i luften, såsom
utströmning, kvittblivning, spill,
läckage, utpumpning, utspridning
eller uttömning.

Lag (1996:527).

2 § /Träder i kraft I:2007-01-01/

I lagen används beteckningar som har följande betydelse.

Beteckning Betydelse

Östersjöområdet Allt vattenområde i den egentliga Östersjön med Bottniska viken, Finska viken och inloppet till Östersjön upp till latitudparallellen genom Skagen i Skagerack vid 57° 44,8' nord

Fartyg Fartyg, sväware, undervattensfartyg, fasta eller flytande plattformar samt andra flytande anordningar som används till sjöss

Skadligt ämne Olja och andra ämnen som, om de kommer ut i havet, i något annat vattenområde eller i luften, kan innebära risker för människors hälsa, vara skadliga för den marina faunan eller floran, skada skönhets- eller rekreationsvärden eller störa annat rättmätigt utnyttjande av havet eller andra vattenområden

Utsläpp Varje utsläpp i havet, i andra vattenområden eller i luften, såsom utströmning, kvittblivning, spill, läckage, utpumpning, utspridning eller

uttömning

Lag (2006:1318).

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om vad som vid tillämpningen av lagen förstås med olja, andra skadliga flytande kemikalier som transporteras i bulk än olja, skadliga ämnen i övrigt samt oljetankfartyg.

4 § Lagen skall inte tillämpas på andra utländska statsfartyg än sådana som används i affärsdrift.

På svenska statsfartyg som inte används i affärsdrift är lagen tillämplig endast i den mån regeringen föreskrifter det.

Lag (2001:1294).

5 § Föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag får inte strida mot sådana bestämmelser i internationella överenskommelser som är bindande för Sverige. Detsamma gäller undantag som i enskilda fall meddelas från bestämmelser i denna lag eller från föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag.

Vid tillämpningen av lagen skall sådana begränsningar som följer av allmänt erkända folkrättsliga grundsatser beaktas.

Lag (2001:1294).

6 § Vad som sägs i denna lag om redare skall även gälla den som i redarens ställe utövar ett avgörande inflytande över fartygets drift. Lag (2001:1294).

2 kap. Förbud mot förorening från fartyg

1 § Bestämmelserna i detta kapitel gäller sådana utsläpp av skadliga ämnen från fartyg som härrör från eller i övrigt står i samband med fartygens drift. Bestämmelserna gäller dock inte i fråga om sådana utsläpp av skadliga ämnen som är en omedelbar följd av utforskning, utvinning och därmed förenad, ej landbaserad hantering av havsbottnens mineraltillgångar.

2 § Inom Sveriges sjöterritorium och ekonomiska zon samt Östersjöområdet utanför dessa vattenområden får olja inte släppas ut från fartyg.

I fråga om andra vattenområden får regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddela föreskrifter om förbud mot utsläpp av olja.

Regeringen eller den myndighet som regeringen utser får föreskriva eller i enskilda fall medge undantag från första stycket. När undantag meddelas får särskilda villkor föreskrivas. Lag (2001:1294).

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om förbud mot utsläpp från fartyg av andra skadliga ämnen än olja.

4 § Om, till följd av olyckshändelse, från fartyg släpps ut skadliga ämnen, beträffande vilka gäller förbud mot utsläpp, skall utsläppet begränsas så långt det är möjligt.

3 kap. Mottagning av avfall från fartyg

1 § Anordningar för mottagning och behandling av oljehaltigt barlast- eller tankspolvatten skall finnas på de platser där olja lastas eller oljetankfartyg repareras. Den som lastar ut olja eller driver reparationsverksamhet svarar för att det finns behövliga mottagnings- och behandlingsanordningar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen utser får föreskriva att mottagnings- och behandlingsanordningar för oljehaltigt barlast- eller tankspolvatten skall finnas även på andra platser. Regeringen eller den myndighet som regeringen utser får även föreskriva vem som skall svara för anordningarna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen utser får föreskriva eller i enskilda fall medge undantag från första stycket. När undantag meddelas får särskilda villkor

föreskrivas. Lag (2001:1294).

2 § Anordningar för mottagning av barlastvatten eller tankspolvätska som innehåller lastrester av andra skadliga flytande kemikalier än olja skall finnas på de platser som regeringen eller den myndighet som regeringen utser föreskriver. Regeringen eller den myndighet som regeringen utser får även föreskriva vem som skall svara för anordningarna. Lag (2000:847).

3 § Anordningar för mottagning av annat avfall som innehåller skadliga ämnen än sådant som avses i 1 och 2 §§ skall finnas på de platser som regeringen eller den myndighet som regeringen utser föreskriver. Regeringen eller den myndighet som regeringen utser får även föreskriva vem som skall svara för anordningarna. Lag (2000:847).

4 § Någon avgift får inte tas ut vid anordning, som avses i 1 § första stycket, för mottagning eller behandling av oljehaltigt barlast- eller tankspolvatten från fartyg som lastas hos den som svarar för anordningen.

I fråga om avgift för mottagning och behandling som avses i 1 § andra stycket och mottagning som avses i 2 § meddelar regeringen föreskrifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen utser får föreskriva eller i enskilda fall medge undantag från första stycket. När undantag meddelas får särskilda villkor föreskrivas. Lag (2001:1294).

5 § Någon avgift för mottagning eller annan hantering av avfall som anges i 3 § får inte tas ut av fartygens redare eller ägare. Vad nu har sagts utgör inte hinder mot att kostnaderna för verksamheten täcks genom hamnavgifter eller motsvarande generella avgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen utser får föreskriva eller i enskilda fall medge undantag från första stycket. När undantag meddelas får särskilda villkor föreskrivas. Lag (2001:1294).

6 § Den som avser att avlämna oljehaltigt barlast- eller tankspolvatten till en mottagningsanordning som avses i 1 § skall lämna uppgifter om lösningsmedel eller andra ämnen i vattnet som har betydelse för behandlingen.

Ett fartyg får inte lastas eller repareras hos den som svarar för att det finns behövlig mottagnings- och behandlingsanordning som avses i 1 § första stycket, om han underlåter att omhänderta oljehaltigt barlast- eller tankspolvatten från fartyget. För de fall som avses i 1 § andra stycket meddelar regeringen eller den myndighet som regeringen utser

motsvarande föreskrifter om förbud mot lastning, reparation eller annan verksamhet.

I fråga om mottagning av barlastvatten eller tankspolvätska som innehåller lastrester av andra skadliga flytande kemikalier än olja meddelar regeringen eller den myndighet som regeringen utser föreskrifter i de hänseenden som avses i första och andra styckena.

7 § Den som svarar för sådana mottagningsanordningar som avses i 1-3 §§ skall se till att dessa är placerade och utformade så att de fartyg som använder anordningarna inte orsakas onödig försening. Regeringen eller den myndighet som regeringen utser får meddela närmare föreskrifter om utformning och drift av sådana anordningar som avses i 1-3 §§. Lag (2001:1294).

7 a § Befälhavaren skall vidta de åtgärder ombord på fartyget som krävs för att avfall skall kunna lämnas utan onödig försening. I den mån sådana åtgärder omfattar fartygets maskineri med tillhörande anordningar åligger denna skyldighet maskinchefen. Lag (2002:874).

7 b § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid med 7 eller 7 a § orsakar en onödig försening i samband med avlämning eller mottagning av avfall från fartyg skall ersätta den skada som förseningen orsakar den som tar emot eller lämnar avfallet.

Ersättningen får sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till beskaffenheten av det fel eller den försummelse som orsakat skadan, skadans storlek och omständigheterna i övrigt.

I fråga om redares ansvar för skada som befälhavare eller besättningsmedlem orsakar genom fel eller försummelse i tjänsten och om redares rätt till återkrav finns bestämmelser i 7 kap. 1 § sjölagen (1994:1009). Om skadan har vållats av en arbetstagare i tjänsten gäller 4 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207). Lag (2002:874).

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser får meddela föreskrifter om skyldighet att

1. från fartyg lämna avfall som innehåller olja eller andra skadliga ämnen till en mottagningsanordning,

2. i förväg anmäla avlämning av avfall från fartyg till en mottagningsanordning, utom i de avseenden som anges i 6 §,

3. vidta åtgärder i samband med mottagandet och hanteringen av avfall som innehåller skadliga ämnen från fartyg samt

4. upprätta avfallshanteringsplaner. Lag (2000:847).

9 § Den myndighet som avses i 6 kap. 5 a § får meddela de

förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att

1. en mottagnings- eller behandlingsanordning skall finnas enligt 1-3 §§ eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av någon av dessa bestämmelser,

2. en mottagnings- eller behandlingsanordning skall utformas och drivas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 §,

3. de skyldigheter som har föreskrivits med stöd av 8 § 3 skall fullgöras,

4. en avfallshanteringsplan skall upprättas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 § 4. Lag (2001:1294).

10 § Ett beslut om föreläggande enligt 9 § skall föregås av samråd med den kommun eller den myndighet som enligt miljöbalken eller föreskrifter som har meddelats med stöd av miljöbalken har det operativa tillsynsansvaret över den verksamhet som föreläggandet avser. Lag (2001:1294).

11 § Ett föreläggande enligt 9 § får förenas med vite.
Lag (2001:1294).

4 kap. Fartygs konstruktion, m. m.

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om fartygs konstruktion, utrustning och drift för att förebygga eller begränsa förorening samt om certifikat som visar att sådana föreskrifter är uppfyllda. Lag (1996:527).

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser får föreskriva att fartyg inte får användas till sjöfart eller, såvitt avser utländska fartyg,

till sjöfart inom Sveriges sjöterritorium eller ekonomiska zon, om de inte

1. har certifikat, som avses i 1 §, eller motsvarande handlingar som har utfärdats av behöriga utländska myndigheter,

2. är så underhållna att de i fråga om konstruktion och utrustning uppfyller föreskrifter som har meddelats med stöd av 1 §,

3. drivs i enlighet med föreskrifter som har meddelats med stöd av 1 §.
Lag (1992:1143).

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om hur skadliga ämnen som transporteras till sjöss i förpackad form eller i fraktcontainrar eller på liknande sätt skall hanteras för att förorening skall förebyggas eller begränsas.

Lag (1996:527).

5 kap. Dagböcker m. m.

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om dagböcker och andra handlingar rörande hanteringen av skadliga ämnen ombord på fartyg.

2 § Handlingar som avses i 1 § skall i fråga om svenska fartyg på begäran hållas tillgängliga för polismyndigheten, Kustbevakningen, den tillsynsmyndighet som avses i 6 kap. 5 § eller annan myndighet som regeringen utser. Detsamma gäller i fråga om motsvarandet handlingar på utländska fartyg, som befinner sig inom Sveriges sjöterritorium, i den mån regeringen föreskriver detta.

Inom en främmande stats sjöterritorium är befälhavare på svenska fartyg skyldiga att låta behöriga utländska myndigheter ta del av sådana handlingar som avses i 1 §. Lag (2001:1294).

6 kap. Tillsyn

Besiktning

1 § Svenska fartyg, som omfattas av föreskrifter enligt 4 kap. 1 § om konstruktion, utrustning eller drift, skall besiktas innan de sätts i

trafik och därefter genomgå regelbundna besiktningar.

Vid besiktningarna skall fastställas om fartygen uppfyller de föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 kap. 1 § i fråga om konstruktion, utrustning och drift.

Inspektion

2 § Fartyg skall inspekteras när den tillsynsmyndighet som avses i 5 § anser att det behövs.

Ett utländskt fartyg som är under genomfart av Sveriges territorialhav får inspekteras endast om det finns grundad anledning att anta att ett förbjudet utsläpp har skett från fartyget inom Sveriges sjöterritorium.

Om utsläpp har skett från ett utländskt fartyg i Sveriges ekonomiska zon, gäller i fråga om rätt att inspektera vad som föreskrivs i 2 a och 2 b §§. Lag (2001:1294).

2 a § Ett utländskt fartyg, som befinner sig i Sveriges territorialhav eller ekonomiska zon, får med anledning av ett utsläpp i den ekonomiska zonen inspekteras endast

1. om det är klarlagt att det har skett ett förbjudet utsläpp från fartyget, och

2. detta utsläpp har medfört eller kan medföra betydande skador på den svenska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller på tillgångar inom Sveriges sjöterritorium eller i Sveriges ekonomiska zon.

Trots bestämmelserna i första stycket får ett utländskt fartyg som befinner sig i Sveriges territorialhav eller ekonomiska zon inspekteras, om det finns grundad anledning att anta att det har skett ett förbjudet utsläpp från fartyget i den ekonomiska zonen och

1. utsläppet har medfört eller kan medföra betydande förorening av den marina miljön, och

2. fartygets befälhavare har vägrat att lämna uppgifter om fartygets identitet och registreringshamn, senaste och nästa anlöpningshamn eller annan relevant information som har begärts, eller har lämnat uppgifter som uppenbarligen inte överensstämmer med verkliga förhållanden, och

3. inspektionen är påkallad av omständigheterna i övrigt.

Lag (2001:1294).

2 b § Ett utländskt fartyg som befinner sig utanför Sveriges sjöterritorium får, utöver vad som anges i 2 och 2 a §§,

inspekteras om de förutsättningar som anges i 2 eller 2 a § föreligger och fartyget har blivit föremål för omedelbart förföljande. Rätten till omedelbart förföljande upphör när fartyget kommer in på en annan stats territorialhav. Lag (2001:1294).

3 § Vid en inspektion skall det kontrolleras att fartyget och dess utrustning är i det skick och att driftförhållandena är sådana som behövs för att förebygga förorening. Vid en inspektion får det även kontrolleras om det har skett en misstänkt överträdelse av bestämmelser i denna lag eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Inspektionen får vidare gälla kontroll av efterlevnaden av sådana bestämmelser som har meddelats med stöd av 3 kap. 8 § 1.

I fråga om utländska fartyg som har certifikat som avses i 4 kap. 1 § eller motsvarande handlingar som har utfärdats av behöriga utländska myndigheter skall inspektionen begränsas till granskning av dessa handlingar och av handlingar som avses i 5 kap. 1 § samt till kontroll av det system som används för att hindra påväxt på fartygets skrov, såvida

1. det inte finns grundad anledning att anta att fartyget eller dess utrustning eller driftförhållanden i väsentliga avseenden avviker från uppgifterna i certifikaten eller handlingarna, eller

2. innehållet i certifikaten eller handlingarna inte är tillräckligt för att bekräfta en misstänkt överträdelse av bestämmelser i denna lag eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag eller i internationella överenskommelser som är bindande för Sverige.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva om undantag från den begränsning som anges i andra stycket under förutsättning att det följer av rådets direktiv 95/21/EG av den 19 juni 1995 om tillämpning av internationella normer för säkerhet på fartyg, förhindrande av förorening samt boende- och arbetsförhållanden ombord på fartyg som anlöper gemenskapens hamnar och framförs i medlemsstaternas territorialvatten (hamnstatskontroll)⁶ senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/84/EG⁷, eller av Paris Memorandum of Understanding on Port State Control. Lag (2003:366).

4 § Närmare föreskrifter om de tillsynsförrättningar som avses i 1--3 §§ meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen utser.

Tillsynsmyndighet

5 § Tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om fartygs konstruktion, utrustning och drift utövas av myndighet som regeringen

utser. Myndigheten får uppdra åt sakkunniga att utom riket verkställa tillsynsförrättningar.

5 a § Tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i 3 kap. om mottagning av avfall från fartyg utövas av den myndighet som regeringen utser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om tillsynen. Lag (2001:1294).

Giltighet av vissa certifikat m.m.

6 § Har en sådan organisation som anges i 1 kap. 5 § fartygssäkerhetslagen (2003:364) företagit undersökning av fartyg och utrustning eller utfärdat certifikat efter en sådan undersökning, har undersökningen eller certifikatet samma giltighet som en undersökning verkställd av eller ett certifikat utfärdat av en svensk myndighet. Lag (2003:366).

Tillsynsförrättningar

7 § Den som verkställer en tillsynsförrättning som gäller ett fartyg eller biträder vid en sådan förrättning skall få tillträde till fartyget för att göra nödvändiga undersökningar och ta del av de handlingar i fråga om fartyget som finns ombord. Lag (2001:1294).

7 a § Polismyndigheten skall lämna den handräckning som behövs för tillsyn enligt denna lag. Lag (2001:1294).

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om avgifter till staten för tillsyn av fartyg och för provning och granskning av material och utrustning till fartyg.

9 § Fartygets redare och ägare ansvarar för att fartyget undergår sådan tillsyn som avses i 1 §.

10 § Den som har tagit befattning med tillsyn enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han i sin tjänst har fått veta om enskildas affärs- eller driftförhållanden eller förhållanden av betydelse för rikets säkerhet.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100). Lag (1980:1032).

Anmälan om brott m.m.

11 § Om den tillsynsmyndighet som avses i 5 eller 5 a § har anledning att anta att det har begåtts ett brott som avses i denna lag skall myndigheten skyndsamt anmäla detta till polismyndigheten eller åklagare. Gäller misstanken ett förbjudet utsläpp skall också Kustbevakningen underrättas.

Om det har inletts en förundersökning om brott som avses i denna lag skall tillsynsmyndigheten på begäran bistå polismyndigheten, Kustbevakningen och åklagare vid undersökningen. Lag (2001:1294).

7 kap. Särskilda åtgärder mot förorening

Förbud mot trafik m.m.

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser får föreskriva sådana begränsningar av eller förbud mot trafik i farvatten inom Sveriges sjöterritorium och ekonomiska zon som behövs för att förebygga förorening. Lag (1996:527).

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar sådana föreskrifter om läktring av skadliga ämnen inom Sveriges sjöterritorium och ekonomiska zon som behövs för att förebygga förorening. Föreskrifterna får avse förbud mot läktring inom vissa områden. Lag (1996:527).

Rapportering

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om skyldighet

1. att rapportera utsläpp av skadliga ämnen och händelser som innebär risk för förorening,

2. att lämna sådana uppgifter om fartyg och fartygs last som behövs för att förebygga eller bekämpa utsläpp av skadliga ämnen.

Lag (1996:527).

Förbud och förelägganden beträffande fartyg

4 § Om ett fartyg har väsentliga brister i fråga om konstruktion, utrustning eller drift i de hänseenden som avses i 4 kap. 1 § eller om föreskrifter som har meddelats med stöd av 1 § detta kapitel överträds, får Sjöfartsverket eller annan myndighet som regeringen utser meddela

1. förbud mot fartygets avgång eller vidare resa,

2. förbud mot att använda viss utrustning,

3. föreläggande att fartyget skall följa en viss färdväg,

4. föreläggande att fartyget skall anlöpa eller avgå från en viss hamn eller annan uppehållsplats,

5. föreläggande i fråga om fartygets framförande eller drift.

Om något beslut om sådan åtgärd inte meddelas får myndigheten, när det gäller brister i fråga om konstruktion, utrustning eller drift, i stället meddela föreläggande att bristerna skall avhjälpas. Lag (2001:1294).

5 § Släpps olja eller något annat skadligt ämne ut från ett fartyg eller kan det skäligen befaras att så kommer att ske och finns det grundad anledning att anta att svenskt territorium, svenskt luftrum eller svenska intressen i övrigt på grund av detta kan skadas i avsevärd mån, får Sjöfartsverket eller annan myndighet som regeringen utser meddela de förbud och förelägganden som är nödvändiga för att förebygga eller begränsa förorening. Sådana förbud och förelägganden kan vara

1. förbud mot fartygets avgång eller vidare resa,
2. förbud att påbörja eller fortsätta lastning, lossning, läktring eller bunkring,
3. förbud att använda viss utrustning,
4. föreläggande att fartyget skall följa en viss färdväg,
5. föreläggande att fartyget skall anlöpa eller avgå från en viss hamn eller annan uppehållsplats,

6. föreläggande i fråga om fartygets framförande eller drift,

7. föreläggande att läktra olja eller annat skadligt ämne.

Ett förbud eller föreläggande enligt första stycket får även meddelas om det finns ett allvarligt hot om förorening av andra staters havs- eller kustområden. Lag (2004:412).

5 a § Ett utländskt fartyg som befinner sig utanför svenskt inre vatten får förbjudas att fortsätta sin resa enligt 4 eller 5 § endast om

1. utsläpp eller risk för utsläpp föreligger som en följd av en sjöolycka eller åtgärder i samband med en sådan olycka, eller

2. fartyget har inspekterats med stöd av 6 kap. 2 § andra stycket, 2 a § eller 2 b § och fartygets fortsatta resa medför eller kan medföra betydande risk för skada på den marina miljön. Lag (2001:1294).

6 § Har beträffande ett visst fartyg inte fullgjorts vad som föreskrivs om försäkringsskyldighet eller skyldighet att ställa säkerhet i 10 kap. sjölagen (1994:1009), får Sjöfartsverket eller annan myndighet som regeringen utser meddela

1. förbud för fartyget att anlöpa eller avgå från en svensk

hamn eller från en tilläggsplats som ligger inom svenskt territorium,

2. i fråga om ett svenskt fartyg förbud mot fartygets vidare resa. Lag (2001:1294).

6 a § Regeringen får meddela sådana föreskrifter om förbud för fartyg att anlöpa svensk hamn som följer av ett direktiv eller en förordning som antagits inom Europeiska gemenskapen eller av något internationellt avtal eller motsvarande som Sverige har ingått.

Om ett fartyg har förbjudits att anlöpa svensk hamn enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av första stycket, får Sjöfartsverket även förbjuda svenska hamnar att ta emot det fartyget. Detsamma gäller om fartyget har förbjudits att anlöpa hamn med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 417/2002 av den 18 februari 2002 om ett påskyndat införande av krav på dubbelskrov eller likvärdig konstruktion för oljetankfartyg med enkelskrov och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 2978/949. Lag (2003:366).

6 b § Har beträffande ett visst fartyg inte fullgjorts vad som föreskrivs med stöd av 3 kap. 8 § 1 om skyldighet att lämna avfall som innehåller olja eller andra skadliga ämnen till en mottagningsanordning, får Sjöfartsverket eller annan myndighet

som regeringen utser förbjuda fartyget att avgå från en svensk hamn.

Om den myndighet som regeringen har utsett med stöd av 6 kap.

5 a § första stycket har informerats om att ett fartyg har

lämnat närmast föregående hamn utan att den skyldighet att

lämna avfall som gäller där har fullgjorts och hamnen finns

inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), skall

myndigheten förbjuda fartyget att avgå från en svensk hamn.

Fartyget skall inte tillåtas att lämna hamnen förrän det har

kontrollerats om fartyget har efterlevt de bestämmelser som

genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/59/EG av

den 27 november 2000 om mottagningsanordningar i hamn för

fartygsgenererat avfall och lastrester. Lag (2002:874).

7 § Beslut enligt 4, 5, 6 a § eller 6 b § första stycket om

förbud skall innehålla uppgift om de åtgärder som skall vidtas

för rättelse. Beslut om föreläggande enligt 4 eller 5 § skall

innehålla uppgift om den tid inom vilken åtgärderna skall vara

vidtagna. Lag (2002:874).

7 a § Ett förbud mot ett fartygs avgång som meddelats enligt

4-6 §§ skall gälla till dess rättelse har skett och betalning

har erlagts eller säkerhet ställts för de kostnader för

tillsynsförrättningen eller kvarhållandet som enligt denna lag

eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall

betalas av redaren eller fartygsägaren. Lag (2003:366).

8 § I beslut enligt 4, 5, 6 a eller 6 b § får vite sättas ut.

Ett föreläggande eller förbud som förenas med vite får allt efter omständigheterna riktas mot fartygets befälhavare, redare eller ägare. Lag (2003:366).

9 § Underlåter någon att inom den förelagda tiden vidta åtgärd som åligger honom enligt beslut som har meddelats med stöd av 4 eller 5 § eller kan han inte underrättas om beslutet utan sådant dröjsmål som äventyrar syftet med beslutet, får myndigheten låta verkställa åtgärden på bekostnad av fartygets redare eller ägare. Detsamma gäller även i andra fall när ett beslut har meddelats med stöd av 4 eller 5 §, om omedelbar åtgärd krävs men inte kan väntas bli vidtagen av den som avses med beslutet.

10 § Den myndighet som med stöd av 4, 5, 6, 6 a eller 6 b § har förbjudit ett fartygs avgång eller vidare resa eller förbjudit ett fartyg att anlöpa svensk hamn skall, om fartyget befinner sig inom Sveriges sjöterritorium eller, i fråga om beslut enligt 4 eller 5 §, Sveriges ekonomiska zon, genast anmäla beslutet för polis-, tull- och lotsmyndigheterna, Kustbevakningen samt berörda hamnar. Polismyndigheten och Kustbevakningen skall, om det behövs, vidta åtgärder för att förhindra överträdelse av förbudet. Tull- och lotsmyndigheterna skall, så länge förbudet gäller, inställa de förrättningar för

fartygets resa som ankommer på dem.

Gäller förbudet ett svenskt fartyg som befinner sig inom en främmande stats sjöterritorium, är befälhavaren skyldig att på begäran av en svensk utlandsmyndighet lämna fartygets nationalitetshandlingar till myndigheten. Lag (2003:366).

Märkning av olja och tagande av oljeprov

11 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om sådan märkning av olja ombord på fartyg som behövs för att det skall kunna fastställas varifrån förorenande olja har kommit.

För att undersöka varifrån förorenande olja har kommit får polismyndighet eller den myndighet som har befogenhet att meddela beslut enligt 5 § ta oljeprov ombord på ett fartyg och för sådant ändamål avbryta fartygets resa, om det inte leder till någon väsentlig olägenhet.

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för fartygets ägare eller redare att utge ersättning för kostnader i samband med sådant kvarhållande av fartyget som har skett med stöd av denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.
Lag (2003:366).

8 kap. Vattenföroreningsavgift

1 § En särskild avgift (vattenföroreningsavgift) skall tas ut, om något av de förbud mot utsläpp av olja från fartyg som avses i 2 kap. 2 § har överträtts och utsläppet inte är obetydligt. Detsamma gäller om ett sådant utsläpp av olja som avses i 2 kap. 4 § inte har begränsats så långt det är möjligt.

Vattenföroreningsavgiften tillfaller staten. Lag (1983:463).

2 § Vattenföroreningsavgiften skall påföras den fysiska eller juridiska person som vid överträdelsen var fartygets ägare eller redare. Om ägaren visar att han eller hon har saknat inflytande över fartygets drift får avgift dock inte påföras honom eller henne.

För vattenföroreningsavgift som delägarna i ett partrederi skall betala enligt första stycket, svarar de solidariskt.
Lag (2001:1294).

3 § Vattenföroreningsavgiften skall bestämmas med hänsyn till utsläppets omfattning samt fartygets storlek (bruttodräktighet) enligt följande tabell.

Med bruttodräktighet avses det bruttodräktighetstal som anges i det för fartyget gällande mätbrevet. Med prisbasbelopp avses

det prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring
som gällde när utsläppet inträffade.

Tabellen ej med här. Lag (2001:1294).

4 § Om en vattenföroreningsavgift enligt 3 § med hänsyn till
omständigheterna framstår som uppenbart oskäligen, får den nedsättas eller
efterges. Lag (1983:463).

5 § Frågor om vattenföroreningsavgift prövas av kustbevakningen. Lag
(1988:437).

6 § Kan det skäligen antas att vattenföroreningsavgift skall tas ut, får
Kustbevakningen eller annan myndighet som regeringen utser meddela de
förbud eller förelägganden beträffande fartyget som är nödvändiga för
att säkra bevisning, såsom förbud mot fartygets avgång eller vidare resa
eller föreläggande att fartyget skall anlöpa viss hamn.

En åtgärd enligt första stycket som riktas mot ett utländskt fartyg, som
befinner sig i Sveriges territorialhav eller ekonomiska zon, får med
anledning av ett förbjudet utsläpp i den ekonomiska zonen vidtas en dast
om

1. det är klarlagt att det har skett ett utsläpp från fartyget och

2. detta utsläpp har medfört eller kan medföra betydande skador på

stränder i Sverige eller därmed sammanhängande intressen eller på tillgångar i Sveriges territorialhav eller ekonomiska zon.

Finns det inte längre fog för en åtgärd enligt första stycket, skall åtgärden omedelbart hävas. Lag (1992:1143).

7 § Påförs någon som är ägare av fartyget eller lasten vattenföroreningsavgift, får kustbevakningen samtidigt beträffande egendomen besluta sådant förbud eller föreläggande som avses i 6 § första stycket, om det behövs för att säkerställa statens anspråk på avgiften. Beslutet gäller längst till dess verkställighet sker.

Beslut enligt första stycket får meddelas även innan avgiftsärendet avgörs, om det finns sannolika skäl att avgift kommer att påföras någon som är ägare av fartyget eller lasten.

Ställs säkerhet för avgiftsskyldighetens fullgörande eller finns det i övrigt inte längre fog för ett beslut enligt första eller andra stycket, skall beslutet omedelbart hävas. Lag (1988:437).

8 § Beslut om förbud eller föreläggande enligt 6 eller 7 § gäller inte i något fall längre än fjorton dagar efter det att ett sådant beslut med anledning av utsläppet först meddelades rörande fartyget eller dess last. Lag (1983:463).

9 § I fråga om förbud eller föreläggande enligt 6 eller 7 §

gäller 7 kap. 7 - 10 §§ i tillämpliga delar. Lag (2001:1294).

10 § I avgiftsärenden hos kustbevakningen är fartygets befälhavare behörig att på partens vägnar ta emot underrättelse enligt 17 § förvaltningslagen (1986:223) och avge yttrande som avses i samma lagrum. Han är på motsvarande sätt behörig att ta emot underrättelse om kustbevakningens beslut enligt 21 § nämnda lag och att överklaga beslutet. Lag (1988:437).

9 kap. Överklagande m.m.

1 § Om ett beslut enligt 7 kap. 4 § första stycket, 5, 6 eller 6 b § har meddelats av någon annan myndighet än Sjöfartsverket, skall det genast underställas verket. Om ett beslut enligt 8 kap. 6 § har meddelats av någon annan myndighet än Kustbevakningen, skall det genast underställas detta verk. Lag (2001:1294).

2 § Beslut som har meddelats av Sjöfartsverket i frågor som avses i 3 kap. 9 § eller 7 kap. 4 § första stycket, 5, 6, 6 a eller 6 b § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut i andra frågor som avses i 1-7 kap. får överklagas hos

1. Sjöfartsverket, om beslutet har meddelats av en annan myndighet som inte är central förvaltningsmyndighet och inte heller kommunal myndighet, eller

2. regeringen, om beslutet har meddelats av Sjöfartsverket eller av en annan myndighet som är central förvaltningsmyndighet. Lag (2001:1294).

3 § Kustbevakningens beslut om vattenföroreningsavgift och om förbud eller föreläggande enligt 8 kap. 6 eller 7 § får överklagas hos den tingsrätt som är sjörättsdomstol i den ort där den enhet vid Kustbevakningen som har meddelat det överklagade beslutet har sitt säte. Lag (2001:1294).

4 § Beslut som skall underställas någon enligt denna lag får inte överklagas. Detsamma gäller beslut som meddelats inom sjöfartsverket eller kustbevakningen och som, enligt vad regeringen förordnar, skall underställas någon inom verket samt kustbevakningens beslut att vägra ta emot erbjuden säkerhet för vattenföroreningsavgift. Lag (1988:437).

5 § Beträffande talan vid domstol rörande beslut om påförande av vattenföroreningsavgift gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i rättegångsbalken om åtal för brott på vilket inte kan följa svårare straff än böter.

Första stycket tillämpas även beträffande talan vid domstol angående

förbud eller föreläggande enligt 8 kap. 6 eller 7 §. I fråga om handläggningen vid tingsrätt gäller dock bestämmelserna i 52 kap. 2, 3 och 5--12 §§ rättegångsbalken i tillämpliga delar. De bestämmelser som avser hovrätt gäller därvid i stället tingsrätten.

Bestämmelserna i rättegångsbalken om kvarstad i brottmål gäller i tillämpliga delar i mål som avses i första stycket.

Allmän åklagare företräder staten i mål vid domstol rörande beslut av kustbevakningen som har överklagats enligt 3 §. Lag (1988:437).

6 § Kustbevakningens beslut och domstols dom varigenom vattenföroreningsavgift påförs får verkställas genast, om inte annat förordnas eller säkerhet ställs för avgiftsskyldighetens fullgörande. Om verkställigheten gäller i övrigt vad som föreskrivs i utsökningsbalken om allmänt mål. Utmätt egendom får dock inte säljas utan gäldenärens samtycke, förrän beslutet eller domen har vunnit laga kraft.

Andra beslut i frågor som avses i 1--8 kap. gäller omedelbart, om inte annat föreskrivs i beslutet. I fråga om beslut som skall underställas sjöfartsverket eller kustbevakningen kan sjöfartsverket eller kustbevakningen förordna att beslutet tills vidare inte skall gälla. Lag (1988:437).

7 § En påförd vattenföroreningsavgift bortfaller i den mån verkställighet inte har skett inom tio år från det att beslutet vann

laga kraft.

10 kap. Ansvar m. m.

1 § Till böter eller fängelse i högst två år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot förbud som gäller enligt 2 kap. 2 § första stycket eller mot 2 kap. 4 § eller mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 2 kap. 2 § andra stycket eller 2 kap. 3 §, om inte gärningen är belagd med strängare straff i brottsbalken eller miljöbalken.

Lag (2001:1294).

2 § Till böter eller fängelse i högst två år döms befälhavaren, om han eller hon uppsåtligen eller av oaktsamhet har brustit i den tillsyn som behövs för att utsläpp inte skall ske i strid med denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Om befälhavaren har delegerat ansvaret för tillsynen över hanteringen ombord av skadliga ämnen till ett annat befäl eller om ett visst befäl har sådant ansvar till följd av tjänstens beskaffenhet, gäller vad som nu har sagts i motsvarande mån det befälet. Lag (2001:1294).

3 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

1. en föreskrift om begränsning av eller förbud mot trafik

eller läktring av skadliga ämnen som har meddelats med stöd av
7 kap. 1 eller 2 §,

2. ett förbud eller föreläggande i fråga om ett fartyg som har
meddelats med stöd av 7 kap. 4 eller 5 §,

3. ett förbud i fråga om ett fartyg som har meddelats med stöd
av 7 kap. 6 § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av
7 kap. 6 a §, eller

4. ett beslut om förbud för fartyg att anlöpa svensk hamn som
har meddelats med stöd av förordning (EG) nr 417/2002 om ett
påskyndat införande av krav på dubbelskrov eller likvärdig
konstruktion för oljetankfartyg med enkelskrov.

Lag (2003:366).

4 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms

1. den som i strid med en föreskrift som har meddelats med stöd
av 3 kap. 8 § 1 uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att
lämna avfall som innehåller olja eller andra skadliga ämnen
till en mottagningsanordning,

2. en befälhavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet använder
ett fartyg i strid med ett förbud som har meddelats med stöd av
4 kap. 2 §,

3. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot en föreskrift

a) om hantering av skadliga ämnen som har meddelats med stöd av 4 kap. 3 §,

b) om dagböcker och andra handlingar som har meddelats med stöd av 5 kap. 1 §, eller

c) om skyldighet att rapportera utsläpp och andra händelser eller att lämna uppgifter som har meddelats med stöd av 7 kap. 3 §,

4. den som uppsåtligen bryter mot föreskriften i 5 kap. 2 § första stycket om skyldighet att hålla dagbok och andra handlingar tillgängliga,

5. ett fartygs redare eller ägare som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att se till att fartyget undergår sådan besiktning som anges i 6 kap. 1 §. Lag (2001:1294).

5 § Till böter döms

1. den som uppsåtligen bryter mot förbudet att ta ut avgift för mottagning, behandling eller annan hantering av avfall enligt 3

kap. 4 § första stycket eller 5 § eller mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 3 kap. 4 § andra stycket,

2. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att lämna sådana uppgifter som avses i 3 kap. 6 § eller bryter mot ett förbud mot lastning, reparation eller annan verksamhet enligt 3 kap. 6 § eller bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av samma paragraf,

3. den som uppsåtligen lämnar en oriktig uppgift till en tillsynsmyndighet för att få ett certifikat som utfärdas med stöd av denna lag eller för att få giltighetstiden för ett sådant certifikat förlängd,

4. en befälhavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot en föreskrift om märkning av olja som har meddelats med stöd av 7 kap. 11 § första stycket,

5. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att i förväg anmäla avlämning av avfall enligt en föreskrift som har meddelats med stöd av 3 kap. 8 § 2. Lag (2001:1294).

6 § 1. Släpps ett skadligt ämne ut i strid med ett förbud som gäller enligt 2 kap. 2 § första stycket eller mot 2 kap. 4 § eller i strid med en föreskrift som har meddelats med stöd av 2 kap. 2 § andra stycket eller 2 kap. 3 §,

2. åsidosätts en föreskrift som har meddelats med stöd av 4 kap. 2 eller 3 § eller 7 kap. 1 eller 2 §,

3. överträds ett förbud eller åsidosätts ett föreläggande som har meddelats med stöd av 7 kap. 4 eller 5 §,

4. överträds ett förbud som har meddelats med stöd av 7 kap. 6 § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. 6 a §,

5. åsidosätts en föreskrift som har meddelats med stöd av 7 kap. 11 § första stycket, eller

6. används ett fartyg i strid med ett beslut som har meddelats med stöd av förordning (EG) nr 417/2002 om ett påskyndat införande av krav på dubbelskrov eller likvärdig konstruktion för oljetankfartyg med enkelskrov,

döms fartygets redare eller ägare som om han själv hade begått gärningen, om han underlåtit att göra vad som skäligen kunnat fordras av honom för att förhindra det inträffade.

Lag (2003:366).

7 § Bryter någon mot ett förbud eller föreläggande enligt 7 kap. 4, 5 eller 6 b §, som har förenat med vite, skall han inte

dömas till ansvar. Lag (2001:1294).

8 § Mål om ansvar för brott som avses i denna lag eller om ersättning för åtgärder som verkställts enligt 7 kap. 9 § handläggs av tingsrätt som är behörig domstol enligt rättegångsbalken eller enligt 21 kap. 1, 2 och 8 §§ sjölagen (1994:1009).

Om ett brott som avses i denna lag har begåtts på ett svenskt fartyg utanför svenskt sjöterritorium får åtal för brottet väckas även vid den domstol vars domkrets ligger närmast den plats där brottet förövades.

Om ett brott som avses i denna lag har begåtts på ett utländskt fartyg utanför svensk hamn får åtal för brottet väckas även vid den domstol vars domkrets omfattar eller ligger närmast den plats där brottet förövades. Lag (2001:1294).

9 § Om brott enligt denna lag som har begåtts utanför svenskt inre vatten på ett fartyg som är registrerat i en främmande stat finns särskilda bestämmelser i lagen (1996:517) om begränsning av tillämpningen av svensk lag vad gäller vissa brott begångna på utländska fartyg. Lag (1996:527).

10 § /Upphör att gälla U:2007-01-01/

Om ett brott enligt 1, 2, 3 eller 4 § har begåtts på ett

utländskt fartyg i Sveriges ekonomiska zon döms vid svensk domstol även om 2 kap. 2 eller 3 § brottsbalken inte är tillämplig. Detsamma gäller om gärningen kan föranleda ansvar enligt brottsbalken eller miljöbalken. Lag (2001:1294).

10 § /Träder i kraft I:2007-01-01/

Om ett brott enligt 1, 2, 3 eller 4 § har begåtts på ett utländskt fartyg i Sveriges ekonomiska zon döms vid svensk domstol även om 2 kap. 2 eller 3 § brottsbalken inte är tillämplig.

Om ett brott enligt 1 eller 2 § har begåtts på ett utländskt fartyg inom en annan stats inre vatten, territorialhav eller ekonomiska zon döms vid svensk domstol även om 2 kap. 2 eller 3 § brottsbalken inte är tillämplig om

1. överträdelsen har medfört eller sannolikt kommer att medföra förorening inom svenskt inre vatten, territorialhav eller svensk ekonomisk zon, och

2. fartyget frivilligt har anlöpt svensk hamn.

Om ett brott enligt 1 eller 2 § har begåtts på ett utländskt fartyg på det fria havet döms vid svensk domstol även om 2 kap. 2 eller 3 § brottsbalken inte är tillämplig om fartyget frivilligt har anlöpt svensk hamn.

Det som anges i första-tredje styckena gäller också om gärningen kan föranleda ansvar enligt brottsbalken eller miljöbalken. Lag (2006:1318).

11 § Åtal för ett brott som avses i 10 § får väckas endast

1. om brottet avser ett förbjudet utsläpp och detta har medfört betydande skador på den svenska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller på tillgångar i Sveriges sjöterritorium eller ekonomiska zon, eller

2. om den stat där fartyget är registrerat inte inom sex månader från det att staten underrättats om brottet har inlett rättsliga förfaranden som syftar till att ådöma straff för gärningen, eller

3. om den stat där fartyget är registrerat vid upprepade tillfällen har underlåtit att iaktta sina skyldigheter att vidta åtgärder med anledning av överträdelser begångna på dess fartyg.

Att åtal för brott som avses i första stycket i vissa fall får väckas endast efter förordnande av regeringen eller den myndighet som regeringen bemyndigat följer av 2 kap. 5 § brottsbalken. Lag (2001:1294).

12 § /Träder i kraft I:2007-01-01/

Det som anges i 23 kap. 4 § brottsbalken om anstiftan och medhjälp till brott skall gälla i fråga om en gärning som är straffbelagd enligt denna lag även om fängelse inte kan dömas ut för gärningen på grund av bestämmelserna i lagen (1996:517) om begränsning av tillämpningen av svensk lag vad gäller vissa brott begångna på utländska fartyg. Lag (2006:1318).

11 kap. Förundersökningen

Allmänna bestämmelser

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om förundersökning om brott mot bestämmelserna i denna lag eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag.

Bestämmelserna i detta kapitel gäller även om en gärning som avses i första stycket kan föranleda ansvar enligt brottsbalken eller miljöbalken.

Om inte annat särskilt är föreskrivet gäller rättegångsbalkens regler och andra bestämmelser om förundersökning i allmänhet och om tvångsmedel. Lag (2001:1294).

2 § En tjänsteman vid Kustbevakningen har samma befogenhet som

en polisman har enligt 23 kap. 3 § tredje stycket rättegångsbalken att hålla förhör och vidta andra utredningsåtgärder med anledning av brott som avses i 1 § innan förundersökningen har hunnit inledas.

Vad som föreskrivs i 23 kap. 8 § rättegångsbalken om befogenhet för en polisman att ta med någon till förhör gäller även för en tjänsteman vid Kustbevakningen med anledning av brott som avses i 1 §.

Åtgärder som avses i första och andra stycket skall skyndsamt anmälas till den som har rätt att leda förundersökningen.

Lag (2001:1294).

3 § I fråga om åklagarens och polismyndighetens rätt att anlita biträde av Kustbevakningen och att uppdra åt en tjänsteman vid Kustbevakningen att vidta särskilda åtgärder vid förundersökning om brott som avses i 1 § gäller vad som sägs i 7 § lagen (1982:395) om Kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning. Lag (2001:1294).

Förundersökning med anledning av utsläpp

4 § Kustbevakningen får besluta om att inleda förundersökning om brott mot förbud som gäller enligt 2 kap. 2 § första stycket eller mot 2 kap. 4 § eller mot en föreskrift som har meddelats

med stöd av 2 kap. 2 § andra stycket eller 2 kap. 3 §. De befogenheter och skyldigheter som undersökningsledaren har enligt rättegångsbalken gäller i ett sådant fall Kustbevakningen.

Kustbevakningen skall förordna särskilda befattningshavare för fullgörande av uppgifter enligt första stycket.

Åklagaren skall överta ledningen av förundersökningen så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet. Åklagaren skall också i andra fall överta ledningen av förundersökningen när det är påkallat av särskilda skäl. Lag (2001:1294).

Gripande

5 § En tjänsteman vid Kustbevakningen har samma befogenhet som en polisman har enligt 24 kap. 7 § rättegångsbalken att gripa den som misstänks för brott som avses i 1 §. Åtgärden skall skyndsamt anmälas till åklagaren. Vad som föreskrivs i övrigt i rättegångsbalken om befogenheter och skyldigheter i förhållande till den som gripits gäller för tjänstemannen i samma utsträckning som för en polisman, samt, om Kustbevakningen leder förundersökningen, för Kustbevakningen i samma utsträckning som för en polismyndighet. Lag (2001:1294).

Beslag

6 § En tjänsteman vid Kustbevakningen har samma befogenhet som en polisman har enligt 27 kap. 4 § rättegångsbalken att ta föremål i beslag med anledning av brott som avses i 1 §.

Om ett beslag har verkställts utan att undersökningsledaren eller åklagaren har beslutat om beslaget, skall en anmälan skyndsamt göras till undersökningsledaren eller åklagaren som omedelbart skall pröva om beslaget skall bestå. Lag (2001:1294).

Husrannsakan m.m.

7 § Husrannsakan får företas även om påföljden för gärningen endast kan bestämmas till böter till följd av bestämmelserna i lagen (1996:517) om begränsning av tillämpningen av svensk lag vad gäller vissa brott begångna på utländska fartyg.

En tjänsteman vid Kustbevakningen har samma befogenhet som en polisman har enligt 28 kap. 5 § rättegångsbalken att företa husrannsakan med anledning av brott som avses i 1 §. Åtgärden skall skyndsamt anmälas till den som har rätt att leda förundersökningen. Lag (2001:1294).

8 § En tjänsteman vid Kustbevakningen har samma befogenhet som en polisman har enligt 28 kap. 10 § rättegångsbalken att göra en undersökning med anledning av brott som avses i 1 §.

Åtgärden skall skyndsamt anmälas till den som har rätt att leda förundersökningen. Lag (2001:1294).

Ingripanden mot utländska fartyg

9 § Beslut om att hålla förhör enligt 23 kap. eller om att använda tvångsmedel enligt 24-28 kap. rättegångsbalken ombord på ett utländskt fartyg som befinner sig utanför svenskt inre vatten skall meddelas av åklagaren eller rätten.

Vid fara i dröjsmål har en tjänsteman vid Kustbevakningen eller en polisman befogenhet att vidta åtgärd enligt första stycket, om åtgärden är sådan att en kustbevakningstjänsteman eller polisman annars får besluta om den enligt detta kapitel eller enligt rättegångsbalken. Åtgärden skall skyndsamt anmälas till åklagaren, som omedelbart skall pröva frågan om åtgärder beträffande fartyget. Lag (2001:1294).

10 § Ombord på ett utländskt fartyg som befinner sig i Sveriges territorialhav får åtgärder som avses i 9 § vidtas endast om det finns grundad anledning att anta att ett förbjudet utsläpp har skett från fartyget inom Sveriges sjöterritorium eller att det på fartyget i svenskt inre vatten har begåtts ett brott som avses i 10 kap. 3 eller 4 §.

Om utsläpp har skett från ett utländskt fartyg i Sveriges

ekonomiska zon, gäller i fråga om rätt att vidta åtgärder vad som föreskrivs i 11 och 12 §§. Lag (2001:1294).

11 § Ombord på ett utländskt fartyg som befinner sig i Sveriges territorialhav eller ekonomiska zon får åtgärder som avses i 9 § vidtas med anledning av ett utsläpp i den ekonomiska zonen endast

1. om det är klarlagt att det har skett ett förbjudet utsläpp från fartyget, och

2. detta utsläpp har medfört eller kan medföra betydande skador på den svenska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller på tillgångar inom Sveriges sjöterritorium eller i Sveriges ekonomiska zon.

Trots bestämmelserna i första stycket får förhör enligt 23 kap., beslag enligt 27 kap. i form av oljeprov eller husrannsakan enligt 28 kap. 1 § rättegångsbalken genomföras om det finns grundad anledning att anta att det har skett ett förbjudet utsläpp från fartyget i den ekonomiska zonen och

1. utsläppet har medfört eller kan medföra betydande förorening av den marina miljön, och

2. fartygets befälhavare har vägrat att lämna uppgifter om

fartygets identitet och registreringshamn, senaste och nästa anlöpningshamn eller annan relevant information som har begärts, eller har lämnat uppgifter som uppenbarligen inte överensstämmer med verkliga förhållanden, och

3. ett ingripande mot fartyget är påkallat av omständigheterna i övrigt. Lag (2001:1294).

12 § Åtgärder som avses i 9 § får, utöver vad som anges i 10 och 11 §§, vidtas mot ett utländskt fartyg som befinner sig utanför Sveriges sjöterritorium om de förutsättningar som anges i 10 eller 11 § föreligger och fartyget har blivit föremål för omedelbart förföljande. Rätten till omedelbart förföljande upphör när fartyget kommer in på en annan stats territorialhav. Lag (2001:1294).

13 § I fråga om ett utländskt fartyg som har sådant certifikat som avses i 4 kap. 1 § eller motsvarande handlingar utfärdade av behöriga utländska myndigheter och som medför handlingar som avses i 5 kap. 1 § skall dessa handlingar granskas innan andra utredningsåtgärder vidtas. När handlingarna har granskats får en åtgärd som avses i 9 § vidtas endast om granskningen av handlingarna inte är tillräcklig för att bekräfta en misstanke om att det på fartyget har begåtts ett sådant brott som avses i 1 §. Lag (2001:1294).

Kvarhållande av fartyg, m.m.

14 § En tjänsteman vid Kustbevakningen eller en polisman får stoppa ett fartyg och hålla kvar det under den tid som behövs för att hålla förhör enligt 23 kap. rättegångsbalken eller använda ett tvångsmedel enligt 24-28 kap. rättegångsbalken.

Om det uppenbart behövs för att åtgärden skall kunna vidtas får fartyget även föras in till hamn.

Hålls ett fartyg kvar av skäl som anges i 11 § andra stycket får fartyget föras in till hamn endast om det uppenbart behövs för att en husrannsakan skall kunna genomföras. Fartyget skall därefter omedelbart tillåtas att avgå, om det inte efter husrannsakan finns förutsättningar enligt 11 § första stycket att vidta någon ytterligare åtgärd.

Finns det inte längre fog för en åtgärd skall den omedelbart hävas. Lag (2001:1294).

Rapportering till flaggstaten

15 § Om en åtgärd avseende ett utländskt fartyg har vidtagits med stöd av detta kapitel skall konsuln eller den närmaste diplomatiske representanten för den stat där fartyget är registrerat (flaggstaten) genast underrättas om åtgärden och

omständigheterna kring denna. Sådan underrättelse skall, när så är möjligt, även lämnas till sjöfartsmyndigheten i samma stat.

Väcks åtal för brott som avses i 1 § och har brottet begåtts på ett utländskt fartyg i Sveriges territorialhav eller ekonomiska zon skall flaggstaten underrättas om åtalet på det sätt som anges i första stycket. Lag (2001:1294).

16 § Har en förundersökning inletts om brott mot en bestämmelse om förbud mot utsläpp av olja eller andra skadliga ämnen och kan det skäligen befaras att brottet har begåtts på ett fartyg registrerat i en främmande stat, skall regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer pröva om den staten skall upplysas om överträdelsen och tillställas utredningen i syfte att lagföringen i stället skall ske där (flaggstatsrapport).

Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om flaggstatsrapport vid otillåtna utsläpp av skadliga ämnen och om flaggstatsrapport i fråga om andra brott som avses i 1 §. Lag (2001:1294).

Övrigt

17 § Vad som sägs i 6 och 8 §§ lagen (1982:395) om Kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning gäller även vid tillämpningen av detta kapitel. Lag (2001:1294).

Övergångsbestämmelser

1983:57

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1983. I fråga om avgift för mottagning eller behandling av oljehaltigt barlast- eller tankspolvatten som avlämnats före ikraftträdandet gäller dock 3 kap. 4 § i sin äldre lydelse.

1983:463

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

Bestämmelserna i 8 kap. tillämpas endast i fråga om överträdelser som har skett efter ikraftträdandet.

1985:217

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985. I fråga om vite som har förelagts före ikraftträdandet gäller dock äldre bestämmelser fortfarande.

1986:1185

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1987. I fråga om beslut som har

meddelats före ikraftträdandet gäller dock äldre föreskrifter.

1994:1796

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995. I fråga om utsläpp som inträffat före ikraftträdandet gäller 8 kap. 3 § i sin äldre lydelse.

1995:52

Denna lag träder i kraft den 1 april 1995. Beslut som meddelats före ikraftträdandet överklagas enligt äldre bestämmelser.

1995:1085

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2. När lagen (1973:1198) om ansvarighet för oljeskada till sjöss tillämpas, skall 7 kap. 6 § gälla i sin äldre lydelse.

2001:1294

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2002.

2. För utsläpp som skett före ikraftträdandet gäller 8 kap. 2 och 3 §§ i sin äldre lydelse.
